

Hanna Kowalewska-Marszałek, Dorota Cyngot

Kichary Nowe, gm. Dwikozy, woj.
tarnobrzесьkie. Stanowisko "Pole
Bolenia"

Informator Archeologiczny : badania 21, 26-27

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

HUTKI, gm. Krasnobród
woj. zamojskie
Stanowisko 3

Wojewódzki Ośrodek
Archeologiczno-Konserwatorski
w Zamościu

Badania prowadził mgr Jacek Buszewicz. Finansował WOAK w Zamościu. Pierwszy sezon badań. Osada kultury pucharów lejkowatych.

Stanowisko znajduje się na południowym stoku doliny Wieprza, na rozległej wydnie położonej w obrębie trasy nadzalewowej. W latach sześćdziesiątych istniała tutaj piaszkownia, która przypuszczalnie w znacznym stopniu zniszczyła osadę.

Łącznie przebadano powierzchnię 126 m². W wyniku badań stwierdzono: 1/ Materiał archeologiczny zalegał w większości /ok. 85-90 % całości/ na zachodnim obrzeżu piaszkowni; 2/ Warstwa kulturowa miała przeciętną miąższość ok. 30 cm; 3/ Około 98 % materiału ceramicznego i całość znalezisk krzemiennych to relikty kultury pucharów lejkowatych, reszta pochodzi z okresu wczesnego średniowiecza i nowożytności; 4/ żadnych obiektów nie zarejestrowano.

Badania będą kontynuowane.

KARMANOWICE, gm. Wąwolnica
woj. lubelskie
Stanowisko 35

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie
Katedra Archeologii

Badania prowadziła mgr Jolanta Noga. Finansował MKZ w Lublinie. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko kultury pucharów lejkowatych.

Stanowisko odkryto wiosną 1987 r. w trakcie badań powierzchniowych A2P. Położone jest na łagodnym, południowym stoku rozległej wierzchołki lessowej. Stwierdzono intensywne niszczenie cmentarzyska głęboką orką.

Badania objęły obszar 114 m². Wykopy założono w najmniej położonej części cmentarzyska. Bezpośrednio pod warstwą humusu natrafiono na 10 obiektów, w tym 7 dobrze zachowanych grobów szkieletowych kultury pucharów lejkowatych, osłoniętych pokrywą z bruku wapiennego. Dwa spośród zachowanych grobów były podwójne.

Prawie wszyscy zmarli ułożeni zostali w pozycji wyprostowanej, na wznak, z głowami skierowanymi ku zachodowi, a twarzami ku północy lub południowi. W grobach podwójnych zmarłych złożono naprzemiennie: obok siebie /grób nr 10/ i jeden na drugim /grób nr 4/. Wyposażenia w postaci kubeczka z uchem "anse lunata" odnaleziono jedynie w grobie nr 10. Ze względu na znaczny stopień zniszczenia stanowiska, zarysy jam grobowych są nieczytelne.

Badania pozwoliły ustalić południową granicę cmentarzyska.

Dokumentacja i materiały znajdują się w KA UMCS.

Badania będą kontynuowane.

KICHARY NOWE, gm. Dwikozy
woj. tarnobrzeskie
Stanowisko "Pole Bolenia"

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
w Warszawie
Zakład Metodologii Badań Archeologicznych

Badania prowadziła mgr Hanna Kowalewska-Marszałek przy udziale mgr Doroty Cyngot. Finansowały: BBiDE w Tarnobrzegu oraz IHPM PAN. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko neolityczne.

Stanowisko znajduje się w północno-wschodniej części wsi. Zajmuje ono część rozległego cypla, wchodzącego w skład wysoczyzny lessowej i stanowiącego zarazem jej krawędź południową od strony doli-

ny Opatówki, oddzielonego od reszty wysoczyzny dwoma dużymi i głębokimi wązami. Stanowisko położone jest w południowo-wschodniej części cypla, poniżej kulminacji, na stoku o wystawie południowej i łagodnym nachyleniu w tym kierunku.

Stanowisko odkryto w 1982 r., w trakcie badań powierzchniowych, a ponowna prospekcja pozwoliła na wyróżnienie na powierzchni pola kilkunastu odrębnych zacieśnień - skupisk materiału o chronologii od wczesnego neolitu do wczesnej epoki brązu. Wiosną 1987 r. zauważono występowanie na jednym z pól skupiska kamieni /bruku ?, znajdującego się bardzo płytko pod powierzchnią gruntu; podjęto w związku z tym decyzję o przeprowadzeniu ratowniczych prac wykopaliskowych. Celem ich było odsłonięcie owego "bruku" oraz ustalenie jego funkcji i chronologii.

Pracami objęto środkową część pola - miejsce najczęstszego pojawiania się okruchów i płyt kamiennych; obszar ten stanowił zarazem część jednego z dużych, owalnych zacieśnień widocznych na powierzchni pola. Wykop I/87 w postaci rowu o kierunku E-W obejmował 25 m², z czego tylko część została przekopana do calca.

W wykopie I/87 odkryto pozostałości dwóch obiektów: "bruku" kamiennego oraz grobu o konstrukcji kamiennie-siemnej. Ponadto natrafiono na resztki warstwy kulturowej o miąższości 10-50 cm.

"Bruk" kamienny, widoczny tuż pod warstwą oranży, zajmował powierzchnię ok. 8 m² w obrębie północno-wschodniej części wykopu; rozciągał się on również - jak wykazało sondowanie - w zasięgu kilku metrów wschód i północ wykopu. Tworzyły go okruchy kamienne różnej wielkości, najczęściej niezbyt duże, oraz kilka większych płyt. Układ kamieni był chaotyczny. W obrębie "bruku" wystąpił ubogi materiał archeologiczny: drobne fr. ceramiki i krzemienie, pojedyncze ułamki kości. Obiekt ten nie został przehadany całkowicie, niemożliwe jest więc określenie jego charakteru i funkcji; być może, jest to zniszczony grób o konstrukcji kamiennie-siemnej bądź rzeczywisty bruk lub nasyp kamienny.

Drugi z odkrytych na stanowisku obiektów - to szkieletowy grób dziecięcy o konstrukcji kamiennie-siemnej. Miał on postać owalnej jamy o wymiarach 0,60 x 0,80 m; kilka większych płyt kamiennych stanowiło rodzaj pokrywy, zapadniętej pośrodku, mniejsze kamienie tworzyły niepełną obstawę grobu w części przydennej. Wewnątrz znaleziono niezbyt dobrze zachowane kości ludzkie - niekompletne szczątki szkieletu dziecka /ew. dwojga dzieci ?/, ułożone bez zachowania porządku anatomicznego, spoczywające na dolnej warstwie płytek kamiennych. Prsy szkieletu nie znaleziono żadnego wyposażenia.

Materiał archeologiczny występował w obrębie obiektów i warstwy kulturowej. Był on zdecydowanie ubogi, stanowiło go kilkadziesiąt drobnych fragmentów ceramiki, nieliczne wyroby krzemienne i kości zwierzęce. Ceramiką można w większości przypadków łączyć z kulturą amfor kulistych, wystąpiła jednak również ceramika należąca do kultury pucharów lejkowatych. Wyroby krzemienne to przede wszystkim materiał odpadkowy, przeważnie z krzemienia świeciszchowskiego lub narzutowego, sporadycznie - z krzemienia psiańskiego i czekoladowego. Szczątki zwierzęce - to zęby i fragmenty kości, głównie dużych zwierząt /bydła/.

Dokładne określenie chronologii stanowiska nie jest możliwe na obecnym etapie badań. Można jedynie stwierdzić, że było ono związane zarówno z kulturą pucharów lejkowatych jak i amfor kulistych; przesawia za tym materiały i charakter odkrytych obiektów.

Materiały są przechowywane w EMBA IHXM PAN w Warszawie.

Badania będą kontynuowane.

KOLONIA GRZYBÓW-PODLEŚCIE, gm. Staszów
woj. tarnobrzaskie
Stanowisko 1

patrz
okres halcztański